

Kvietimas skaityti pranešimus ir dalyvauti „Koklinių krosnių fenomenas: nuo praktinės naudos iki kultūrų komunikacijos“ iš ciklo „Archaeologia urbana“

Gerbiamieji kolegos,

Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas kviečia Lietuvos archeologus, istorikus, menotyrininkus, muziejininkus, kultūros paveldo tyrėjus skaityti pranešimus ir dalyvauti konferencijoje, skirtoje miestų kultūros tyrimams. Šiais metais bursimės mokslinei diskusijai koklininkystės tema, sieksime platesnio koklininkystės, kaip bendraeuropinio reiškinių, pažinimo Lietuvos miestų ir miestelių kontekstuose. Kelsime aktualius klausimus apie koklinių krosnių pasirodymą ir jų reikšmę žmogaus gyvenimui. Sieksime atskleisti koklių gamybos amato problemas, krosnių ikonografijos reikšmes ir jų vartotojų sociokultūrinį aspektą. Kartu pabandysime peržengti tradicines viduramžių ir naujųjų laikų chronologines ribas, jas praplečiant industriniu laikotarpiu ir šių dienų krosnių statybos, rekonstrukcijų ir paveldosaugos aktualijomis.

Koklininkystės reiškinys yra daugiasluoksnis, tad pranešimuose nagrinėjami aspektai gali būti patys įvairiausi. Tikimės, kad konferencijos kvietime pateiktos gairės ir pranešimų kategorijos suteiks minčių jūsų pranešimų temoms:

MOKSLINĖS DISKUSIJOS GAIRĖS (20–30 min.)

1. Koklinių krosnių pasirodymo reikšmė žmogaus gyvenimui;
2. Pirmosios koklinės krosnys ir kitos namų šildymo alternatyvos;
3. Koklių gamintojai ir tarpkultūriniai idėjų mainai: keliaujantys amatininkai, prekyba, dirbtuvių veikla;
4. Koklinių krosnių naudotojai: nuo didikų iki miestiečių namų. Ką byloja kokliai apie krosnių savininkus?
5. Koklių ikonografija: tarp nebylaus dekoru ir politinio, religinio, propagandinio turinio;
6. Konkuruojanti jėga: perėjimas nuo rankų gamybos koklių iki fabrikinės produkcijos.

KOLEKCIJŲ PRISTATYMAS (10–15 min.)

7. Koklių rinkinių iš Lietuvos muziejų fondų apžvalga;
8. Naujai rastų koklių pristatymas.

REKONSTRUKCIJŲ PATIRTYS IR ŠIUOLAIKINĖ KROSNIŲ GAMYBA (20-30 min.)

9. Koklinių krosnių rekonstrukcijos iššūkiai ir patirtys.
10. Dabartinių koklinių krosnių gamybos tendencijos. Ar yra vietos istoriniam naratyvui?

SANTYKIS SU PAVELDU (20–30 min)

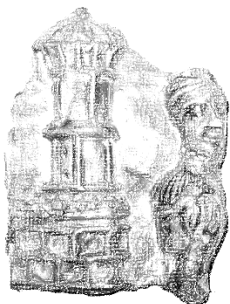
11. Išlikusios XIX–XX a. krosnys ir šiuolaikinis [euro]remontas. Ar įmanomas skirtingų laikmečių ir poreikių dialogas?

Konferencija vyks Klaipėdoje, 2019 m. lapkričio 8 d.

Pranešimų temų laukiame iki š. m. rugsėjo 9 d., numatoma jų trukmė 20–30 min.

Registruotis ir pranešimų pavadinimus siųsti temos kuratorei dr. Raimondai Nabažaitėi, el. paštu r.nabazaite@gmail.com

Organizatoriai apsiima pasirūpinti dalyvių nakvyne, maitinimu ir kultūrine programa. Klaipėda Jūsų laukia!

Konferencijos organizatoriai:
Dr. Raimonda Nabažaitė (temos kuratorė)
Dr. Indrė Žigeu
Dr. Ernestas Vasiliauskas
Doc. Dr. Gintautas Zabiela

Plačiau apie konferencijų ciklo idėją ir ilgalaikius tikslus

Koks konferencijų tikslas ir formatas? Sekant Lietuvos archeologijos mokslo renginius, nesunku pastebėti, kad archeologų bendruomenėje stokojama teminių susitikimų ir mokslinių diskusijų. Ypač miestų archeologijos tematika. Kasmetinė konferencija „Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje“ yra geras archeologų bendruomenės susitikimų ir tradicijos palaikymo pavyzdys, tačiau turintis labiau pragmatinį tikslą – keistis žiniomis ir aktualijomis apie reikšmingiausius kasmet vykdomus kasinėjimus. Paradoksalu, kad nors miestuose kasinėjimų vykdoma daugiausia, dėl jų kaupiami archeologinės medžiagos kiekiai vis dar mažai įtraukiami į mokslinę apyvartą. Atsižvelgiant į augančią takoskyrą, konferencijų ciklu siekiama nuosekliau plėtoti miestietiškos kultūros tyrimus, aktualinti tokių tyrimų poreikį ir inspiruoti diskusijas, telkiant artimos srities tyrėjus ir kuriant bendrą platformą archeologijos mokslo naudai, mokslinės kritikos raidai, požiūrių mainams. Labiausiai kviečiame pranešimais kelti probleminius klausimus.

Kodėl teminės konferencijos? Dalyvaujant mokslo renginiuose ir konferencijoje, tenka pastebėti, kad konkretus objektas skatina kur kas gilesnes ir produktyvesnes diskusijas. Pasirinktą temą šaltinį ar objektą galima nagrinėti skirtingomis priegomis ne tik archeologams, bet ir kitų sričių tyrėjams. Kita vertus, šiuo renginiu norima pratęsti beveik prieš du dešimtmečius gimusią idėją burti miesto archeologus. Paskutinį kartą rinkomės 2009 m. Klaipėdoje, čia vykusioje konferencijoje „Viduramžių ir Naujųjų laikų miestietiškos kultūros tyrinėjimų aspektai (archeologijos duomenimis)“ (surengta kartu su Lietuvos archeologų draugija). 1998 m. vykusioje konferencijoje subūrė pilių tyrinėtojus į pirmąją teminę konferenciją „Naujausi Lietuvos pilių tyrimai“ (organizuota kartu su Mažosios Lietuvos istorijos muziejumi). Gal atėjo metas susitikti dažniau?

Kokia ilgalaikė strategija? Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas miestų kultūros tyrimams yra numatęs skirti konferencijų ciklą. Anonsuojame būsimų ciklo konferencijų temas 2020–2024 m.:

- Stalo kultūros tyrimai;
- Dvarų ir miestelių archeologija;
- Reformacijos archeologija: idėjų transformacijos ir tęstinumas materialioje kultūroje;
- Industrinio miesto paveldas ir jo archeologiniai tyrimai;
- Archeologijos šaltinio prieinamumas skaitmeniniame amžiuje.

Ką kviečiame? Suprantama, kad apie istorinių laikų archeologijos paminklus turi ką pasakyti ne tik archeologai, bet ir kitų sričių žinovai. Todėl konferencijoje laukiame kasdienybės ir kultūros istorikų, menotyrininkų, paveldo tyrinėtojų. Labai kviečiame Lietuvos muziejininkus, kurie galėtų pristatyti muziejų saugomus archeologinius šaltinius, kolekcijas (nesikuklinat, kad šia tema tyrimų nevykdo). Tikimės, kad tokiu būdu formuosis dar glaudesnis tyrėjų ir mokslo institucijų ryšys su pagrindinėmis archeologijos paveldo saugyklomis. Labai prašome mokslininkus ir dėstytojus paraginti studentus dalytis savo įžvalgomis ir tyrimais. Organizuojamos konferencijos tikslas – atrasti kuo daugiau mokslinio bendradarbiavimo jungčių ir sumažinti takoskyrą tarp įvairių praeitį tyrinėjusių žinovų.

Dėkojame už idėjos palaikymą ir jos sklaidą.